



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
18Гж1 2230/18
12.10.2018. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Иване Рађеновић, као председника већа, Ксеније Џомбић и Зорице Цветковић, чланова већа, у правној ствари тужиље Е.С. из, коју заступа пуномоћник адвокат Саша Станковић, из, против туженог „МЕС INDUSTRIES” доо Сурдулица, кога заступа Војислав Момчиловић, адвокат из, ради исплате разлике зараде, одлучујући о жалби тужене, изјављене против пресуде Основног суда у Сурдулици П1.67/2017 од 24.04.2018. године, у седници већа одржаној дана 12.10.2018. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог „МЕС INDUSTRIES” доо са седиштем у и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Сурдулици П1.67/2017 од 24.04.2018. године, у ставу првом и другом изреке.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име разлике до минималне зараде и накнаде за прековремени рад месечне износе ближе означене у изреци пресуде, са каматом по месечном доспећу до коначне исплате и уплати порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање сачини и преда образац М4 за период од октобра 2014. године до августа 2016. године.

Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи исплати трошкове парничног поступка у износу од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до коначне исплате.

Ставом трећим изреке, утврђено је повлачење тужбе тужиље за део захтева који се односи на уплату пореза и доприноса обавезног социјалног осигурања за период од 01.10.2014 године, до 22.08.2016 године.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у целости, из свих законских разлога предвиђених одредбом чл. 373. ЗПП, због битне повреде одредби парничног поступка, погрешнио и непотупно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се побијана пресуда у ставу првом и другом укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Испитујући побијану пресуду сходно чл. 386. ЗПП („Служени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Апелациони суд је нашао:

Жалба је неоснована.

У поступку пред првостепеним судом и побијаној пресуди нема битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач.1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које повреде овај суд пази по службеној дужности, нити повреде из тач. 12. исте одредбе на које се жалбом указује, јер првостепени суд даје довољне и јасне разлоге о одлучним чињеницама на којима заснива свој закључак.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била у радном односу код тужене на основу уговора о раду на одређено време почев од октобра 2014 године до 22.08.2016 године на пословима израђивача горњих делова обуће. Оценом изведених доказа утврђено је да је рад код туженог организован од 6,00 часова до 14,00 часова или од 7,00 до 15,00 часова сваког радног дана од понедељка до петка, као и сваке суботе по 8 сати, те да је тужени водио евиденцију присуства запослених на раду. На основу налаза вештака економско-финансијске струке утврђено је да у спорном периоду од

октобра 2014 године до августа 2016 године, тужилји није исплаћена минимална зарада, већ зарада мања од минималне, нити увећана зарада по основу прековременог рад за сваку радну суботу и утврђена је висина тужилјиног потраживања на име разлике зараде до висине минималне зараде са увећањем о наведеном основу за сваки месец појединачно, у укупном износу од 145.166,56 динара. Тужилја је прецизирала тужбени захтев у складу са налазом вештака.

На основу утврђеног чињеничног стања, заснованог на свеобухватној оцени изведених доказа, правилно је првостепени суд применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца као у изреци првостепене пресуде, у свему дајући разлоге које прихвата и овај суд.

Одредбом чл. 104. ст. 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр.24/05...75/14), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са Законом, општим актом и уговором о раду. Зарада се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду (чл. 105. ст. 1. Закона о раду), док се основна зарада одређује се на основу услова, утврђених правилником, потребних за рад на пословима за које је запослени закључио уговор о раду и времена проведеног на раду (чл.107. Закона о раду).

Дакле, општим актом (колективним уговором код послодавца или правилником о раду) утврђују се елементи за обрачун и исплату основне зараде, а чланом 111. Закона о раду („Сл.гласник РС“ бр.24/05...32/13 и 75/2914), прописано је да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Минимална зарада, дакле, одређује се на основу минималне цене рада утврђене у складу са чл.112 Закона о раду, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде. Послодавац је дужан да минималну зараду исплати запосленом у висини која се одређује у складу са одлуком о минималној цени рада коју доноси Социјално-економски савет или Влада Републике Србије, која важи за месец у којем се врши исплата, а према времену проведеном на раду и стандардном учинку, с тим што

на тако обрачунату минималну зараду запослени има право на исплату свих увећања у смислу чл. 108. Закона о раду, који се остварују фактичким радом.

Према томе, запослени за стандардни радни учинак и време проведено на раду има право на основну зараду, у складу са општим актом и уговором о раду, с тим што тако обрачуната основна зарада не може бити мања од минималне зараде, јер је то законски минимум који гарантује закон и представља гарантовану вредност зараде, која се исплаћује у висини коју надлежни орган утврди за месец за који се врши исплата.

Такође, према чл. 53. и 55. Закона о раду, запослени је дужан да на захтев послодавца ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла, и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран, што се сматра прековременим радом. Радна недеља траје 5 радних дана, распоред радног времена у оквиру радног времена утврђује послодавац, а радни дан по правилу траје 8 часова. Одредба чл.57. истог закона, даје могућност послодавцу да изврши прераспodelу радног времена када то захтева природа делатности, организација рада, боље коришћење средстава, рационалније коришћење одређеног посла утврђеним роковима, с тим што се прераспodelа радног времена врши тако да укупно радно време запосленог у периоду од 6 месеци у току календарске године у просеку не буде дуже од пуног радног времена, односно под условима из става 3. исте одредбе, најдуже девет месеци.

Из напред изложеног произилази да у прераспodelи радног времена у одређеном периоду у току календарске године запослени ради дуже од пуног радног времена, а у другом периоду краће од пуног радног времена, тако да укупно радно време запосленог у периоду од 6 месецу у току календарске године у просеку не може бити дуже од пуног радног времена, како то прописује чл. 55. Закона о раду.

Имајући у виду приложене и предложене доказе у поступку, које је првостепени суд правилно оценио, као и наводе туженог који је указивао да се у конкретном случају ради о прераспodelи радног времена, а не прековременом раду, првостепени суд је правилно закључио да је код туженог у спорном периоду тужиља радила прековремено,

и да јој зарада по овом основу није исплаћена. Овакав закључак првостепеног суда Апелациони суд је прихватио у целости, имајући у виду да тужени у току поступка није пружио ни један доказ на околност када је тужила радила краће од пуног радног времена, имајући у виду напред наведене законске прописе, у ком случају би постојала прерасподела радног времена, а самим тим отпао би основ за исплату увећане зараде по основу прековременог рада. Осим тога, у оспоравању тужбеног захтева тужени није пружио ни један доказ на околност присутности тужиље на раду, односно евиденцију радног времена тужиље, да ли је и када имала слободне дане или када је радила краће од уговореног радног времена, јер се дужи рад у једном периоду компензује са сразмерно краћим радом у другом периоду, тако да укупан фонд часова у току једне године остане непромењен, из којих разлога нису основни наводи жалбе у том делу.

Оценом доказа првостепени суд је утврдио да је тужени тужилји исплатио зараду која је била нижа од номиналне вредности износа минималне зараде обрачунате за исти фактички рад. У таквој правној и чињеничној ситуацији правилно је првостепени суд обавезао туженика да тужилји исплати тражено новчано потраживање које чини разлику између исплаћене зараде и износа минималне зараде као основице за обрачун увећане зараде по напред наведеном основу, јер основица за обрачун и исплату зараде са увећањима, није могла бити нижа од номиналног износа минималне зараде.

Неосновано се жалбом оспорава правилност и законитост првостепене пресуде јер је у конкретном случају, правилно првостепени суд ценио држање тужене у току поступка и правилно применио правило о терету доказивања, у смислу чл. 228 у вези чл. 231. ЗПП којим је одређено да странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије прописана, док странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано. Наиме, странка је дужна да у одговору на тужбу, а најкасније на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу, ако припремно рочиште није обавезно, да изнесе све чињенице и предложи доказе којима се потврђују изнете чињенице(чл.308 ЗПП). Такође, странка може у поднесцима или на каснијим рочиштима до закључења главне

расправе, да износи нове чињенице и предлаже нове доказе, само ако учини вероватним да без своје кривице није могла да их изнесе, односно предложи на припремном рочишту, односно на првом рочишту за гласну расправу, да се изјасни о наводима и понуђеним доказима противне странке, а у супротном суд не узима у обзир те чињенице и доказе који су изнети или предложени (чл.314 ЗПП). С тим у вези, неосновано се жалбом туженог указује да је туженом ускраћено право на „одбрану“, односно право на доказивање чињеница, тиме што је предлог за новим вештачењем одбијен. Наиме, предлог за извођење доказа вештачењем треба да буде засновано на истицању околности и чињеница које су конкретизоване, што је све изостало, а осим тога странка у прилог својих навода у обавези је да суду достави све доказе са којим располаже, услед чега наводи туженог изнети у првостепеном поступку да се предлаже извођење доказа ради достављања доказа вештаку, не могу бити оправдавајући и основани, како је то правилно оценио првостепени суд.

Стога, Апелациони суд налази да је правилно првостепени суд расправио све релевантне чињенице за правилно одлучивање те да је правилно закључио да основица за обрачун зараде и обрачун увећане зараде коју тужилац остварује својим фактичким радом, не може бити мања од минималне зараде, јер је то законски минимум који се обезбеђује запосленом и она представља гарантовану вредност зараде која се исплаћује у висини коју надлежни орган утврди за месец за који се врши исплата. Из изнетих разлога Апелациони суд налази да нису основани наводи жалбе туженог да је првостепена пресуда донета на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, јер је на послодавцу је терет доказивања чињеница да запослени није остварио пуно радно време и стандардни учинак, обзиром да располаже доказима који се тичу пословања, радно правног статуса и других података и евиденција од којих зависи обим право и обавезе запосленог у складу са законом и општим актима туженог. Првостепени суд ценио све приложене и предложене доказе у смислу чл. 228. и 231. ЗПП, у вези чл. 8. ЗПП и на тако утврђеног чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца за исплату предметног новчаног потраживања.

Правилном применом материјалног права, првостепени суд је обавезао тужену на

исплату законске затезне камате на појединачне месечне износе по месечном доспећу до коначне исплате, као у ставу један изреке побијане пресуде, што је у складу са одредбом чл. 110. Закона о раду.

Из изнетих разлога првостепена пресуда је оцењена као правилна и на закону заснована, а жалбени наводи тужене као неосновани и без утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари.

Правилна је и одлука о трошковима поступка која је заснована на одредби чл. 153. и 154. ЗПП који су одмерени и досуђени као стварни и нужни трошкови тужиље према важећој АТ, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Сходно чл. 390. и чл. 401. тач.2. ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 12.10.2018. године, 18Гж1 2230/18

**Записничар,
Дамјан Мирчић**

**Председник већа – судија
Ивана Рађеновић**